

PERSBERICHT

Gedwongen huwelijken: eerste evaluatie van de meldcode

Brussel, 1 april 2022 - Eén jaar na de verspreiding van de meldcode voor gedwongen huwelijken bij ambtenaren van de burgerlijke stand, lanceert het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen de resultaten van een eerste evaluatie. Een belangrijke rol blijkt weggelegd voor ambtenaren van de burgerlijke stand bij het opsporen en voorkomen van gedwongen huwelijken: **30,5% van hen wordt elk jaar geconfronteerd met situaties van gedwongen huwelijken.**

De politie krijgt elk jaar ongeveer twintig klachten wegens een gedwongen huwelijk. *"Maar dit cijfer is slechts het topje van de ijsberg",* zegt Liesbet Stevens, adjunct-directeur van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen. *"Slachtoffers melden deze vorm van geweld zelden, om verschillende redenen: ze zijn bang, schamen zich of willen loyaal zijn aan hun familie."*

In 2021 heeft het Instituut een meldcode voor gedwongen huwelijken voor ambtenaren van de burgerlijke stand gepubliceerd om deze situaties beter te kunnen herkennen en er gepast op te kunnen reageren. Een jaar later richtte het een vragenlijst aan alle steden en gemeenten om na te gaan of de meldcode zijn doel heeft bereikt.

Hoopgevende resultaten

170 gemeenten reageerden op de vragenlijst. *"We stellen - naast een zeer bevredigend responspercentage - vast dat de ambtenaren van de burgerlijke stand zich ervan bewust zijn dat zij een sleutelrol spelen in de strijd tegen gedwongen huwelijken",* legt Liesbet Stevens uit. *"Dit is zeer bemoedigend en toont aan dat informeren en sensibiliseren vruchten afwerpt. Toch blijkt uit de antwoorden ook dat deze ambtenaren zich maar al te vaak machteloos voelen ten aanzien van dit complexe probleem."*

30,5% van de ambtenaren van de burgerlijke stand gaf aan dat ze elk jaar geconfronteerd worden met situaties van gedwongen huwelijken. In de meeste gevallen ondernemen ze actie. Dit verschilt van gemeente tot gemeente, gaande van een tijdelijke opschorting van de erkenning van het huwelijk (22%), tot contact opnemen met de procureur des Konings (20%), of een individueel gesprek om de vermoedens van een gedwongen huwelijk te bevestigen of te ontkrachten (14%).

Tot slot blijkt uit de enquête dat een grote meerderheid van de ambtenaren nog niet op de hoogte is van de gezamenlijke omzendbrief over gedwongen huwelijken van de minister van Justitie en het College van procureurs-generaal (COL 06/2017) en geen contact opneemt met de referentiemagistraat voor eerge relateerd geweld.

Op basis van deze resultaten heeft het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen een aantal aanbevelingen geformuleerd, waaronder de systematische registratie van gevallen van gedwongen

huwelijken in een databank, de ontwikkeling van duidelijke interne richtsnoeren en opleidingsmodules voor ambtenaren van de burgerlijke stand. Tenslotte is de versterking van de samenwerking tussen de actoren op plaatselijk niveau een essentiële voorwaarde. COL 6/2017 voorziet in een samenwerking tussen referentiemagistraten en -agenten, alsook verenigingen voor slachtofferhulp. Bij de herziening van de omzendbrief beveelt het Instituut aan om de ambtenaren van de burgerlijke stand officieel te integreren in dit proces.